

BUDISME

El budisme es fonamenta en els ensenyaments que va transmetre Siddharta Gautama, Buda, entre els segles VI i V aC. Nascut a la ciutat de Lumbini (actual Nepal), es diu que fou un príncep ric que es transformà en un asceta després de conèixer el patiment al qual s'enfrontaven els humans. Després d'un llarg període de meditació, va arribar a la il·luminació (alliberament del patiment), moment a partir del qual es dedicà a la difusió dels seus coneixements, especialment per la zona del nord-est de l'Índia.

En l'actualitat, el budisme acull escoles doctrinals d'orientació molt diversa, tot i que podem identificar tres grans corrents budistes:

- Theravada: És el corrent més antic del budisme i sobretot està estès pel sud-est asiàtic. De vegades, també és anomenat hīnayaṇa. Considera que la saviesa només s'aconsegueix a través de la meditació individual i, per això, considera que l'ideal de persona és l'arhat, el deixeble que per ell mateix intenta arribar al nirvana (alliberament de tot dolor i absència de tot sentit d'individualitat). El camí per arribar a la il·luminació és una tasca a la qual hom s'hi ha de dedicar a temps complet. Per aquesta raó, la millor vida possible per tal d'arribar a la il·luminació és la del monjo.
- Mahaiana: Aquest corrent va aparèixer al segle I dC, i fonamentalment s'ha estès per la Xina, el Japó, Corea i Vietnam. Segons aquest corrent, per tal d'arribar al nirvana, la qualitat fonamental que hom ha de desenvolupar és la compassió. El destí de l'individu està vinculat amb el de tota la resta d'éssers vius; aquests no es poden dividir, de manera que cal que hom aprengui a sentir una profunda preocupació pel patiment dels altres. El seu ideal del savi, l'encarna la figura del bodhisattva, en el qual saviesa i compassió caminen de manera paral·lela.
- Vajraiana: Corrent que es desenvolupa dins del budisme mahaiana a partir del segle III dC. El corrent vajraiana també s'anomena budisme tibetà, ja que és bàsicament a la zona del Tibet on sobreviu aquest corrent del budisme. Aquest corrent parteix de la idea que el millor sistema per tal de disciplinar la nostra ment i d'arribar a la il·luminació és seguir els tantres, uns textos que tracten temes com la mística, les pràctiques de meditació i els rituals.

El budisme és la quarta religió en nombre de seguidors arreu del món. Entre els budistes que hi ha a Catalunya, n'hi ha tant d'originaris de l'Extrem Orient com molts d'altres que són catalans d'origen i que han iniciat la pràctica a Catalunya.

Doctrina

La base de la doctrina budista es troba en el Discurs de les Quatre Nobles Veritats, pronunciat pel propi Buda. Segons aquest discurs:

- La vida és essencialment patiment.

- El patiment prové del desig.
- Hom pot alliberar-se del patiment, bo i transcendent el desig.
- Per alliberar-se del patiment cal seguir el "noble camí dels vuit passos", segons els quals cal:
  - o Coneixement correcte: cal adonar-se del caràcter mutable de totes les coses que ens envolten.
  - o Intenció correcta: els actes han d'orientar-se a la recerca de la màxima saviesa.
  - o Paraules correctes: cal parlar reflexivament, evitant les mentides i usant un llenguatge conciliador.
  - o Acció correcta: cal seguir una conducta moral correcta, no s'ha de ferir altres éssers i no s'ha de prendre el que no és propi.
  - o Ocupació correcta: la forma en què hom es guanya la vida no pot anar en contra dels propis principis morals.
  - o Esforç correcte: cal esforçar-se de manera intel·ligent.
  - o Atenció correcta: cal intentar aconseguir una atenció mental contínua.
  - o Concentració o meditació correcta: cal aprendre tècniques de meditació, fonamentals per a l'alliberament de l'esperit.

El budisme postula que aquestes són les recomanacions que cal seguir per arribar al nirvana, l'extinció del patiment i l'alliberament del cicle de renaixements al qual, segons la doctrina budista, està sotmès l'ésser humà. El karma és allò que determina el destí dels humans en les següents vides; aquest concepte fa referència en darrer terme a la llei de causa i efecte segons la qual les accions de cadascú tenen conseqüències en el futur. El karma condiciona si la persona arriba a l'alliberament, al nirvana, o bé si roman en el samsara, la roda de renaixements.

S'ha afirmat que el budisme és una religió a-tea (sense Déu), ja que Buda no parla de Déu. Alguns autors interpreten que aquest fet és un signe de respecte a la divinitat.

Font "Guia diversitat religiosa centres educatius".
 Oficina d'Afers Religiosos.
 Generalitat de Catalunya.